

TEMA

STADSBYGGNAD

Från förort till småstad

Sollentuna är i ständig förändring. I takt med att befolkningen i kommunen och Storstockholm fortsätter att öka förändras också stadsbilden. Husen blir fler och vissa områden förtätas. Kanske är det ytterligare ett steg till att förvandlas från förort till småstad.

TEXT OCH FOTO: Johanna Lundeberg

Sollentuna går allt mer från traditionell förstad till stadsmiljö. Bebyggelsen ändras och allteftersom fler butiker hittar till kommunen kan invånarna handla mycket av det de behöver inom kommunens gränser och resorna till Stockholms stad blir inte längre nödvändiga för att göra vardagliga ärenden. Med ett stort fritidsutbud och biografier i både Sollentuna och Kista, Storstockholms starkast växande stadskärna, går det också att roa sig på hemmaplan.

– Utbudet i Sollentuna har blivit så mycket större. I dag finns allt här. För några år sedan fanns det bara ett fåtal restauranger och mataffärer och vi hade ett gammalt centrum. I dag finns allt man behöver i Sollentuna. Jag

tror till exempel inte att jag har köpt skor utanför kommungränsen på fem-sex år, säger kommunstyrelsens ordförande Douglas Lithborn (M) med ett skratt.

Stadsarkitekt Jan Enfors berättar om den förändrade stadsbild som Sollentuna genomgår:

– Tack vare Sollentunas expansion har vi möjlighet att påverka stadsbilden. Vi tar inte bort något utan vi utgår från det som finns och förbättrar och lägger till, säger han.

– Vi skapar nya stadsrum med intressant arkitektur och betydligt trevligare trädplanterade gatumiljöer. Stadens offentliga rum blir alltmer tillgängligt för alla. Att Sollentuna har blivit ett alternativ till centrala

Stockholm märks också på att ungdomarna blir kvar i kommunen.

– Tidigare flyttade många ungdomar temporärt härifrån men kom tillbaka när de bildade familj. Nu ser vi en liten trend att fler blir kvar, att de flyttar direkt till en egen lägenhet i Sollentuna, säger Jan Enfors och menar att det inte bara är ett gott betyg utan att det också skapar mångfald.

– 25-åringar är duktiga på att nyttja det offentliga rummet, både vad det gäller fritid och shopping, vilket gör att kommunen blir mer levande. Med bra bostäder i centrumnära lägen stannar även äldre som säljer villan kvar i kommunen.

Douglas Lithborn håller med.

– I takt med att utbudet har blivit större blir det mer naturligt att röra sig inom kommunen, konstaterar han.

Jan Enfors liknar Storstockholm vid en piltavla, med Gamla stan i mitten, följt av malmarna och därefter förorter och kranskommuner.

– Även Sollentuna kan ses som en pricktavla, med de viktiga stationsområdena i mitten, säger han.

Med pendeltägslinjen som löper genom Sollentuna är det naturligt att bygga samhället kring stationerna. Redan 1866 fick Sollentuna sin första tågstation, i Rotebro. Helenelund, Sollentuna centrum, Norrviken och Ro-

Sollentunavägen har förvandlats från väg till gata. Här finns plats för både bilister, cyklister och fotgängare. Arkitekturen är viktig för att ge gatan karaktär och bakom de nybyggda husen finns äldre hus bevarade.

tebro fick se en rejäl utbyggnad i slutet av 60-talet och under 70-talet. Den femte stationen, Häggvik, expanderades även under 1980-talet.

– Det stora lokalsamhället var tidigare Edsberg, ända in på 60-talet var det knutpunkten men därefter stod dess utveckling förhållandevis still, berättar Jan Enfors.

I Sollentuna byggdes det fram till 1950 främst småhus. Senare kom satsningen i miljonprogrammet och fler storskaliga monotona bostadsområden. I dag satsar man främst på att förtäta de centrala delar där det redan finns kollektivtrafik.

– Det är alldeles utmärkt att skapa fler bostäder med promenadavstånd till pendeltåget. När vi nu förbättrar Helenelunds centrum tror jag att det är en klar fördel med ytterligare förtätning, särskilt med hänsyn till att tvärbanan kommer att dras dit, säger Douglas Lithborn och pekar på den medborgardialog som Sollentunas politiker genomförde i höstas.

Först ut var Helenelund, där invånarna under två dagar hade möjlighet att tycka till.

Kommunens plan- och exploateringsutskott har utifrån de enkätsvar som har kommit in fattat beslut om att skapa en levande kommundel med goda förutsättningar för både handel, service och boende. Bland annat lyfter man fram att centrumet ska leva samt känna tryggt och tilltalande att bo i. Bebyggelsen ska vara

varierande i skala, tätare i centrum samtidigt som man tar hänsyn till karaktär och grönområden i övrigt. I maj har turen kommit till Tureberg.

– Det skulle också gå att förändra och förtäta i Rotebro, men det ligger i så fall många år framåt, säger Douglas Lithborn.

Villastadsdelarna förändras däremot inte lika tydligt även om det har blivit mer populärt att stycka större tomter. Där finns det ett politiskt ställningstagande att tomterna ska vara minst 800 kvadratmeter så att områdena behåller sin lummighet och karaktär. Vissa äldre kulturellt värdefulla områden har större tomter för att deras kvalitet ska bevaras.

Men även flerbostadsområdena är gles byggda, vilket gör att det i dag finns plats för fler hus. Med något undantag bygger man mest där det redan finns exploaterad mark, som till exempel parkeringar och vägområden. För 30 år sedan var det tvärtom. Då togs delar av grönområden i anspråk och man byggde gärna där det ännu inte fanns bebyggelse. Det blev också mer monotona områden där man skilde på till exempel bostäder och arbetsplatser. Detta är inget unikt för Sollentuna, utan något som återspeglade sig i samhället. Dagens Kista är ett exempel på att den typen av bebyggelse fortfarande lever kvar. Där försöker man i dag skapa en bättre va-

riation av mångfald i stället för de områden som mest innehåller företagsbyggnader, något som gör att kvarteren inte får liv kvällar och helger.

Den tidigare zonindelningen gjorde också att äldreboenden låg för sig i ett separat hus och förskolor låg i ett annat eget område. I dag försöker man allt mer att integrera olika typer av lokaler med varandra. Kvarter som tillåter flera olika typer av verksamhet skapar en större mångfald. >>

BEFOLKNINGSPROGNOS

Enligt den befolkningsprognos som årligen revideras kommer befolkningen i Sollentuna att öka med ungefär 9 600 personer, från 65 891 år 2011 till 75 499 personer år 2021. Det innebär en ökning med 14,6 procent.

Sollentunas långsiktiga målsättning är att varje år bygga 300 bostäder. Fram till år 2021 betyder det 4000 nyproducerade lägenheter. I denna summa ingår även hyreslägenheter, som kommer att vara 10–15 procent av den totala volymen.

” Tidigare flyttade många ungdomar härifrån men kom tillbaka när de bildade familj. ”

TEMA

Cykelbanor gynnar fler än dem som bor i området. Vi vill premiera gående och cyklister.

– Med det äldreboende som snart är klart här utanför får även de som är mer bundna till sin bostad möjlighet att delta i det offentliga rummet, säger Jan Enfors och pekar mot den byggnad som uppförs alldeles bredvid Turebergshuset med plats för äldreboende.

– Även om man inte själv kan gå ut på torget kan man följa vad som händer från sitt fönster och på så sätt vara med ändå.

Ett annat tecken på att Sollentuna har blivit en småstad är att flera vägar görs om till gator. Skillnaden är att en väg tjänar som en transportsträcka, gjord för att ta sig vidare, helst med bil. En gata är en mer levande installation. Den tillåter mer än ett trafikslag, både bilister, cyklister och fotgängare får plats, och det finns gärna något att titta på som till exempel butikernas skyltfönster. Arkitektkuren är här oerhört viktig för att ge gaturummet karaktär. Sollentunavägen är ett bra exempel. För fyra år sedan var den en trafikled som gick förbi Sollentuna centrum. Det fanns endast rum för bilar och den som ville korsa gatan fick göra det via gångtunnlar. I dag är vägen förvandlad till en gata. Det har börjat växa fram hus på båda sidor om gatan och den tillåter också andra trafikslag än bilar. Det gör att även cyklister och fotgängare integreras i gaturummet.

Men det måste ha varit bättre för trafiken att slippa alla övergångsställen?

– Kanske. Men bilister till och från Norrort som använder Sollentuna som genomfart kör ut på E4:an i Häggvik och trafiken på gatorna blir inte samma typ av genomfarts- trafik, säger Jan Enfors.

– En bonus är också att de villor som ligger högre upp i nära anslutning till Sollentunavägen har fått bättre bulterskydd men också en helt annan närhet till centrum utan en genomfartsled som barriär. Närheten till vatt- net har också ökat för alla.

Enfors pratar om vikten att upplevelsemässigt för- korta avstånd i kommunen. Ett samhälle blir bättre om man kan röra sig mellan olika platser på ett bra sätt. Det ska vara enkelt att komma åt både bostad och fritid och man ska inte behöva bil för att bo i kommunen. Douglas Lithborn, som själv gärna cyklar från Rotebro till Stock- holm, vill att det ska vara enkelt att ta sig fram med cykel och tror också att förändrade vanor kan ha stor effekt på miljön.

– I Köpenhamn har man sedan 1980-talet uppmunt- rat invånarna till att cykla. Där cyklar i dag 35 procent till och från arbetet. Och till och med i New York har man de senaste åren börjat satsa på cyklister och byggt stora cykelstråk, berättar han.

I Alliansens preliminära budgetförslag för nästa år är 10 miljoner kronor avsatta för att skapa fler cykelbanor men Douglas Lithborn räknar med att det redan i år kommer att bli förstärkningar i cykelvägnätet. En cy- kelväg i Landsnora har tidigare diskuterats.

Det ska bli lättare att cykla i Sollentuna. Därför avsätter kommunen mer pengar för att skapa fler cykelstråk. Genom att knyta ihop cykelvägnätet i ett område gynnar man fler än bara dem som bor där eftersom det blir enklare att ta sig från en punkt till en annan.

– Det är lätt att säga att det bara skulle vara för de boende, men det handlar också om att knyta ihop cy- kelvägnätet, för hur tar man sig annars med cykel från Danderyd och Sjöberg till centrala Sollentuna? Cykelba- nor i ett område gynnar fler än bara dem som bor där och vi vill premiera gående och cyklister.

Douglas Lithborn har tidigare också nämnt att det är viktigt att skylta cykelstråken så att det blir lätt att hitta och säger nu att han hoppas att det arbetet kan påbörjas redan i år.

För ett allt större samhälle är det också viktigt att planera för en fungerande kollektivtrafik. Den uppgif- ten ligger främst hos Stockholms läns landsting, men kommunerna har möjlighet att påverka genom att till exempel svara på remisser. Processen är dock lång, att upprätta en busslinje kan ta årtal och att upprätta en ny spårväg kan ta årtionden. När landstinget nu flaggar för att pendeltågen ska gå ända till Uppsala, med stopp på Arlanda flygplats, öppnar det för nya möjligheter. Sollentuna ligger inte bara nära Stockholm utan med enk- lare förbindelser till flygplatsen kommer också andra städer allt närmre. För företag med internationella kon- takter blir det därmed lättare att etablera sig i området.

– Jag tror att inpendlingen till oss kan öka från Upp- sala och Knivsta och det gör att Sollentunas läge blir mer

attraktivt för företag. Sen tycker jag också att det är en fördel att kunna resa till Uppsala och Arlanda utan att behöva byta tåg, säger Douglas Lithborn.

Miljöfrågor lyfts ofta upp i Sollentuna. Med E4:an ge- nom kommunen är både buller och partiklar en het fråga.

– Man kan använda bebyggelse som en skärm mot buller, berättar Jan Enfors och förklarar: – Det går att göra om vägar till gator. Då minskar has- tigheten och därigenom bullret. Stadsutvecklingen kan i sig skapa lugna miljöer.

E4:an har varit uppe till diskussion, bland annat på kommunfullmäktige och politiker har även uppvak- tat regeringen med skrivelser om problemet, eftersom åtgärder inte ligger på kommunen utan på regeringen och därigenom Trafikverket. Enfors gör en jämförelse med Berlin.

– Där är vägarna in mot centrum inte utformade som motorvägar utan som jättestora gator. Där kör man i långsammare och mjukare takt än på en motorväg och det blir få köbildningar.

En annan viktig miljöaspekt är att behålla grönområ- den. Vid sidan om de naturreservat som finns i Sollen- tuna ska det också finnas parker och trädplanteringar bland bostadshusen. Allt för att landsort och stad ska kunna mötas.

Sommarjobb 2012

Sollentuna kommun erbjuder dig som är född år 1993–1996 att betala hälften av din totala lönekostnad till din arbetsgivare.

Du ordnar själv ditt sommarjobb och du måste själv också anmäla till kommunen att du har hittat ett sommarjobb. Det gör du senast den 1 juli.

Erbjudandet gäller för jobb under juni–augusti. Mer information finns på www.sollentuna.se

Information för både ungdomar och arbetsgivare kommer att finnas på www.sollentuna.se

Kommunfullmäktige

Sollentuna kommunfullmäktige sammanträder i Sollentunasalen på plan 13 i Turebergshuset.

Onsdagen den 13 juni 2012 kl. 18.00 och

Måndagen den 18 juni 2012 kl. 18.00

för behandling av budget 2012 och verksamhets- och investeringsplan 2013-2015 för Sollentuna kommun samt fastställande av skattesats för 2013. Om sammanträdet inte kan avslutas före ca 22.00 avbryts mötet. Mötet fortsätter då dagen därpå den 19 juni kl. 18.00.

Föredragningslistan finns anslagen i Turebergshusets entré och på kommunens webbplats åtta dagar före sammanträdet. Kommunstyrelsens förslag till budget finns att läsa i Turebergshusets entré åtta dagar före sammanträdet. Fullmäktiges sammanträden är öppna för allmänheten.

Webb-TV och lokal-TV

Du kan också se sammanträdet på kommunens webbplats via webb-TV eller när det eftersänds i lokal-TV.

Allmänhetens frågestund

Välkommen att ställa frågor till de förtroendevalda inför mötet den 13 juni. Frågestunden börjar kl. 18.00 och pågår som längst i en halvtimme. Frågan lämnas skriftligen (brev, fax eller e-post) till kommunledningskontoret senast nio dagar före fullmäktiges sammanträde. Allmänhetens frågestund kommer inte att hållas vid sammanträdet den 18 juni.

Protokollet läggs ut på kommunens webbplats 1-2 veckor efter mötet. Information om ärendena, tfn 08-579 210 53 (kommunsekreteraren).

Henrik Thunes, ordförande

www.sollentuna.se

Postadress: Kommunledningskontoret, 191 86 Sollentuna
Faxnummer: 08-579 216 44
E-postadress: sollentuna.kommun@sollentuna.se

Din trädgård kan påverka närmaste sjö!

MILJÖRUTAN

Regn- och smältvatten som inte får möjlighet att sjunka ned i marken, rinner via vägarnas dagvattenbrunnar i ledningar direkt ut till närmaste sjö utan rening. På vägen mot brunnarna fångar vattnet upp föroreningar och överskott av näringsämnen från omgivningen.

Därför vill vi lämna några enkla tips på hur du minskar tillskottet av föroreningar till Sollentunas sjöar:

Undvik kemiska bekämpningsmedel
Bekämpa skadeinsekter med t.ex. hård vattenstråle, såpvatten, vitlöksvatten eller plocka med fingrarna i stället.

Gödsla lagom

Gödsla vid rätt tidpunkt och bara så mycket att växterna kan ta upp all näring. Gödsla med t.ex. kompost, ko-, häst-, höns gödsel, nässelvatten eller odla växter som binder kväve. Undvik konstgödsel eftersom det innehåller kadmium som är en giftig tungmetall.

Tvätta bilen i bilvårdsanläggning

Tvätta bilen i en bilvårdsanläggning som har rening av tvättvattnet. Ett mindre bra alternativ är att tvätta på grus eller gräsmatta. **Undvik helt biltvätt på hårdgjorda ytor.** Det förorenade vattnet rinner då orenat direkt ut i närmaste sjö.

www.sollentuna.se